

Због лошег искуства на порођају, свака девета испитаница одлучила је да никад више не роди дете. Целокупно истраживање доступно је на овом линку <http://centarzamame.rs/blog/2015/03/01/sloboda-radanju-rezultati-o-iskustvima-zena-na-porodaju-u-srbiji/>

Вама пишемо да вас питамо: „Шта ћете ви, као политичка партија која се бори за добробит свих грађана Србије конкретно урадити, уколико уђете у Парламент, после избора да се побољша третман трудница и породиља у Србији и да порођај буде достојанствено, а не трауматично искуство за жене?“

Rezultati istraživanja koje je sproveo *Centar za mame* o stanju u našim porodilištima su poražavajući. U državi koja pati od zabrinjavajuće naglog pada nataliteta, nedopustivo je da svaka deveta žena prvi porođaj doživi toliko traumatično da je to odvрати od druge trudnoće.

Porodilišta, međutim, nisu jedini segment našeg zdravstvenog sistema koji vapi za reformom. Kompletan zdravstveni sistem je u katastrofalno lošem stanju i pothitno mora da se modernizuje i počne da služi svojoj osnovnoj svrsi: da bude na usluzi građanima.

Pokret "Dosta je bilo - Saša Radulović" zalaže se za besplatan i svima dostupan zdravstveni sistem koji se finansira iz budžeta. Smatramo da se dostupnost pre svega obezbeđuje ukidanjem obaveze overavanja zdravstvenih knjižica. Po Ustavu, svaki građanin Srbije mora imati nesporno i ničim uslovljeno pravo na zdravstvenu zaštitu i besplatno korišćenje osnovnih usluga zdravstvenog sistema. To trenutno nije slučaj. Iako je formalno besplatno, naše zdravstvo je preskupo za prosečnog korisnika. Mito i korupcija uvukli su se u sve pore našeg društva, pa i u zdravstvo. U porodilištima korupcija između korisnika i pružaoca zdravstvene usluge ima posebno perfidan oblik. Krije se iza takozvane prakse "čašćavanja" novcem u koverti. Ta praksa mora prestati. Drugi vid čestog pražnjenja novčanika budućih roditelja je upućivanje na skupe preglede u privatnoj praksi, a koji se unutar javnog zdravstva ne obavljaju iz raznoraznih razloga. Trudnice i članovi njihovih porodica ne smeju, makar i potpuno neopravdano, strepeti od onoga što im se može desiti ukoliko sebi ne mogu da priušte "čašćavanje" i preporučene dodatne preglede. Trudnoća i porođaj sa sobom treba da donesu radost budućim roditeljima, a ne opterećenost strepnjama i finansijskim brigama.

Takođe se zalažemo i za izjednačavanje privatnog i javnog zdravstvenog sektora, te njihovo objedinjavanje u jedinstveni zdravstveni sistem. Korisnici zdravstvenih usluga morali bi imati mogućnost izbora zdravstvene ustanove u kojoj žele da se leče (ili porode), bez obzira da li ta ustanova pripada privatnom ili javnom sektoru - a o trošku budžeta. Smatramo da bi se javni sektor zdravstva trgao iz letargije i motivisao na samo-modernizaciju ukoliko bi se suočio sa situacijom u kojoj bi korisnicima zdravstvenog sistema na raspolaganju stajao izbor između njih i neke druge opcije koja prati savremene trendove u ophođenju prema pacijentima. Drugim rečima, budžet za zdravstvo treba da pokriva pružene osnovne usluge pacijentima bez obzira na to da li su one pružene u javnom ili privatnom sektoru. Trenutno imamo sasvim neodrživu situaciju, iz koje se i rađaju brojni problemi na koje se korisnici zdravstvene zaštite iznova žale: fond za zdravstvo uopšte ne finansira pružene usluge, već finansira ustanove.

Ovakve reforme ne mogu se, međutim, sprovesti samim ulaskom u Narodnu skupštinu Republike Srbije. Njih može sprovesti samo izvršna vlast, i ukoliko Pokret dođe u situaciju da formira vladu, otvoriće široku javnu raspravu o najboljim načinima i konkretnim koracima za reformu našeg zdravstvenog sistema unutar već pomenutih okvira. Zdravstvo je kompleksan sistem i ne može se reformisati preko noći. Potrebno je udariti dobre temelje novom sistemu koji će biti kvalitetan i održiv na duge staze. Ono što se, pak, može odmah uraditi - pre sveobuhvatne reforme - jeste uvođenje reda u naše zdravstvene ustanove, pa samim tim i u porodilišta. Rad svih zdravstvenih ustanova mora postati potpuno transparentan, a na čelo zdravstvenih ustanova moraju doći najsposobniji, izabrani na javnim konkursima. Oni moraju zameniti partijski postavljene direktore koje sada imamo. Kada naše zdravstvene ustanove budu vodili najsposobniji, a ne najpodobniji, promeniće se i prioriteti kojim će se zdravstveni menadžment baviti. Stručan i sposoban direktor zdravstvene ustanove uvek će biti usredsređen na podizanje kvaliteta usluga koje se korisnicima pružaju. U suprotnom - ne može se nazvati ni stručnim ni sposobnim. Jasni kriterijumi za ocenu rada svih direktora i zaposlenih

zdravstvenih radnika, te redovno praćenje ispunjenja tih kriterijuma, postaraće se da u našim zdravstvenim ustanovama u prvi plan izbije najkvalitetniji i najsvesniji kadar.

Ukoliko ne bude u situaciji da vrši vlast, Pokret "Dosta je bilo - Saša Radulović" koristiće sve dostupne nadležnosti u skupštini da kroz *Odbor za zdravlje i porodicu* i skupštinsku raspravu o bilo kom predlogu izmene zakona koji se tiču trudnoće, porođaja, prava pacijenata i funkcionisanja zdravstvenog sistema uopšte, bude glas svih nezadovoljnih korisnika zdravstvenih usluga kod nas, a posebno trudnica i porodilja.

Udruženja građana koja se bave zdravstvenom problematikom oduvek smo smatrali, a i na dalje ćemo smatrati saradnikom u zajedničkom poduhvatu osmišljavanja najboljih načina za podizanje kvaliteta naše zdravstvene zaštite. Pokret "Dosta je bilo - Saša Radulović" uvek će imati sluha za sugestije i ideje koji potiču sa samog izvora - od korisnika zdravstvene zaštite.

Branka Stamenković

Članica Glavnog odobra
Pokreta "Dosta je bilo - Saša Radulović"